

„Stydím se za vás, můj synu,“ zasyčí pomalu. „Tato bedra, která vás porodila, jsou francouzská, tyto ruce, které vás hýčkaly, jsou francouzské, tyto rty, jež se vás dotýkaly, jsou francouzské...“

Ztěžka oddychuje. Její shrbené tělo se zvedá a klesá. Seje me z opasku dýku a rozřízne si šaty a korzet. Z korzetu se jí vyvalí povadlý levý prs. Otec ohromeně vzhledne. Mladý muž v sále ztuhne.

„Také tento prs, který tě kojil, je francouzský... a protože nechceš splnit vůli ani svého krále, ani své matky, tak si ho uříznu.“

Otec na ni zírá. Babička drží dýku pod ěadrem.

„Uříznu si prs a hodím ho psům.“

Zírám na babičku. Otec se vyděšeně dívá na dýku pod babiččím poprsím. Pak si uvědomím, že tato žena z kostí a zchátralého masa mého otce nikdy nehýčkala. Že se ho nikdy nedotkla rty. Že ho dokonce její prsa ani nikdy nekojila. Tato žena je studená jako led. Poprvé v životě s otcem soucítím. Neboť tato žena, tato matka, nikdy neměla nikoho ráda. Otec neřekne jediné slovo. Babička přitlačí dýku k prsům.

„Nuže synu, jaká je vaše odpověď?“

„Ach, bábo, oblečte se přece.“

„Myslím to vážně!“ zvolá babička. Hlas jí přeskakuje. Zatlací nůž pod prsy a přimhouří oči.

Otec odpochoduje kolem shrbené babičky ven ze sálu.

„Kam jdeš?“ skřehotá babička, otevře oči a křečovitě se otočí.

„Pro psy,“ říká otec klidně. Za okamžik je pryč.

Dívám se za otcem. V šachové hře diplomacie je stále ještě mistrem. Otočím se zpátky k babičce a vidím, jak si mě měří studenýma očima. Vidí můj obdivný pohled. Mladík k ní přistoupí a chce ji podepřít. Babička zamává dýkou a mladík

ucouvne. Babička rozzlobeně zastrčí dýku, zapne si korzet a přistoupí ke mně. Stojí přede mnou. Supí. Změří si mě od hlavy k patě. Pokusím se o milý úsměv.

„Jsem ráda, babičko, že vás opět vidím,“ řeknu zdvořile. „Je to už tak dávno...“

„Nemyl se, dítě,“ přeruší mě, „jsi zboží. A jestli ses někdy podívala do zrcadla, musíš sama uznat, že si tě Edmund nebere pro krásu.“ Poslední slova rozdrtí mezi pěti zuby, které jí ještě zůstaly v propadlých ústech.

„O nic nepřicházíš, Filipe,“ zasyčí do tváře mladému muži vedle sebe. „Každá husopaska má víc půvabů než tohle kostnaté houdě.“

Babička se otočí a jde pryč. Když vychází ze sálu, šoupe botami po dřevěné podlaze. Je pryč. Její slova ve mně stále hlodají. Cítím, jak se mi chvějí prsty, ale sevřu ruce v pěst. Nejsem žádné kostnaté houdě. Ať si ta chřestící kostra pase svoje husy sama. Podívám se na Filipa. Kývnu na něj. Pokyne zpět. Je to synovec francouzského krále. Druhý kandidát na ženicha. Má na sobě hezké hedvábné šaty, bronzový řetěz a je to nezkušený holobrádek. Opatrně se usměje.

„Chcete si mě vzít?“ zeptám se ho se vztyčenou bradou.

„Je to přání mého strýce, francouzského krále,“ odpoví bezbarvým hlasem.

„Ale ne mého otce,“ řeknu.

„To je mi vás líto,“ sraští čelo. „Od vaší babičky, své praty, jsem pochopil, že byste se raději vdala za mne.“

„Ne, to jste pochopil špatně. Ráda se vdám za Edmunda,“ říkám. „Navíc nevypadáte zrovna jako veselý Francouz.“

Filip z Rouvres, vévoda burgundský, se na mě udiveně podívá.

„Veselý Francouz?“ opakuje. Čelo se mu poskládá do vrásek.

„Ano, to je vlámský výraz pro někoho, kdo je vtipný a rozverný. Zkrátka pro někoho, kdo si užívá života. Vy vypadáte dost smutně. S tím svým zakaboněným obličejem působíte jako dědek.“

„Jestli si užívám života, nebo ne, je moje věc,“ odsekne.

„Tak vy jste mrzout,“ provokuje ho. „A proč se mračíte? Protože si mě nechcete vzít?“

Vévoda Filip je z mého dobírání úplně nervózní.

„*Madam*,“ říká, „musíte mě omluvit, ale já vás nemiluji. Mé srdce patří jiné. Té, o níž bez ustání sním, pro niž každou noc bdím a jejíž jméno chutná na mých rtech jako med.“

„Básnické sklony máte, což o to,“ odvětim chladně. „A kdopak asi je ta medová dáma?“

„Děláte si ze mne legraci?“

„To bych se neodvážila,“ odpovím.

„Je to jedna šlechtična z Toulouse,“ říká zdráhavě. „Jmenuje se Isabeau de Cahors.“

„A je již provdána,“ dodám.

„Ano, za hraběte z Toulouse. Je téměř o třicet let starší než ona.“

„Ach, tak mějte jen chvíli strpení. Ten muž je, abych tak řekla, už skoro na márách.“

Je to poprvé, co se Filip usměje.

„Pane Filipe, já si vás nechci vzít. Vy si mě nechcete vzít. Přestaňme už o tom vdávání a ženění mluvit.“

Filip se znovu usměje.

„Cestoval jsem společně s vaší babičkou dva týdny v uzavřené bryčce,“ říká. „Umíte si asi představit, jak příjemná byla zkušenost. Rád bych si protáhl nohy a viděl Flandry.“

Usměju se a přistoupím ke dveřím.

„Nechám pro vás osedlat hřebce. Může to být trochu ohnivě zvíře? Tak ze sebe setřesete tu svou zakaboněnost.“ Filip se usklíbne.

To odpoledne vyrážíme na koních ze zámku Male. Na jarní obloze se shlukují mraky. Následuje nás Jan van Vere. Nevzdálili jsme se ani sto metrů, když slézám ze svého dámského sedla.

„Nebude vám vadit, urozený pane,“ ptám se, „když si sundám dámské sedlo?“

Filip se dívá překvapeně. „Jak to myslíte?“

„Jezdím na koni raději obkročmo.“

„Jako muž?“ ptá se Filip šokován.

Je opravdu bystrý. Uvolňuji řemeny, sundávám z Palframanda sedlo a nesu ho Janu van Vere.

„Její kůň je na to zvyklý,“ poznamená Jan van Vere.

„Můžete se vrátit na zámek,“ říkám panu Van Vere. „Myslím, že Filip má dost síly, aby mě ochránil.“

Když si vyhrnu sukně a vyhoupnu se na Palframandův hřbet, nechce Filip věřit svým očím.

„Ale, *madam* Margareto,“ koktá Filip, „to je nanejvýš nevyklé. Kdyby vás tak viděl nějaký kněz, jak sedíte s takovým hřebcem mezi vaším, vašimi...“

„Stehny,“ doplním ho.

„Ano, vašimi stehny. To je kacířské.“

„*Messire* Filipe,“ zvolám, „vypadá to, jako byste se narodil za doby líných králů. My žijeme v roce 1361. Staré časy jsou za námi.“

„Ale církev nechce, aby...“

„Pane Filipe, slibuji, že hned zítra půjdu ke zpovědi. Chci vám také připomenout, že jste mi slíbil ochranu. Uděláte dnes večer na zámku špatný dojem, když řeknete, že jste mi nestačil.“

„Já vám nestačil?“ ptá se Filip.

„Ach, hošíčku, neopakuj všechno, co říkám,“ zvolám. V tu chvíli pobídnu koně a Palframand, který za ta léta rozumí mému i sebenepatrnějšímu pokynu, vyletí jako šíp

vystřelený z luku. Filip má co dělat, aby ho jeho hřebec poslouchal, což samo o sobě není nic překvapivého, protože jsem mu z otcovy stáje vybrala toho nejvzpornějšího. Zdá se, že se můj Palframand sotva dotýká země. Přimknu pevně lýtka k Palframandovu břichu. Cválá jako o závod. Cítím, jak se mu pod kůží vlní svaly. Ramena se mu nadouvají, z huby mu tečou sliny, nechám ho širokým obloukem přeskočit živý plot. Zpomalím jízdu a ohlédnu se. Vidím, že Filip už má koně pod kontrolou. To znamená, že je dobrý jezdec. Pobídne hřebce ostruhami. Stěží potlačím nadšený smích.

„Pojď, Palframande, ukaž mi, co umíš,“ šeptám mu a můj hřebec pádí vpřed jako bájný oř.

Jsem Hippolyta, královna Amazonek. Vypadá to, že se přítomnost prolíná s minulostí, zatímco jedu na vlhkém Palframandově hřbetu a západní vítr mi zběsile sviští ve vlasech. Jarní chlad jako by ze mě úplně spadl. Zpomalím koně. Funí a pohazuje hlavou. Ohlédnu se a v dálce vidím Filipa, jak přijíždí po nezměrných poldrech, tak rovných, až se zdá, jako by se země a nebe na obzoru spolu milovaly.

Zatímco se přibližuje, nechává jet Filip svého koně prodlouženým klusem. Usmívá se. „Už teď unavená?“ ptá se.

Pobídnu Palframanda a v téže chvíli pobídne svého koně ostruhami do slabin i Filip. Oba naši koně pádí bok po boku kupředu. Cválají, jako by jim ďábel seděl na kopytech. Cítím sladkou vůni svého koně. Filip nezaostává. Zůstává na mé úrovni. Skáče téměř současně dokonalým pohybem přes příkop, a než se nadějeme, ocitáme se na poli. Necháme své hřebce cválat dál. Jednou jsem vpředu já, jindy Filip. Na toho, kdo je právě vzadu, dopadá blátivá sprška. Přijíždíme ke kapli, kterou hned poznávám – je to kaple Panny Marie Nenávistné. Volám na Filipa, ať zastaví, protože vjíždíme do mokřin. Oba zastavujeme. Z koní stoupá pára. Díváme se na sebe. Oba jsme samé bláto.

„Potřebujete koupel, moje milé Burgundsko,“ směje se.

„Vy také, mé vzácné Flandry,“ opětuje úsměv.

„Nejlépe byste udělal, kdybyste zašel do lázní v Brugách,“ říkám.

„Lázně? Tam se se mnou zcela určitě neodvážíte,“ uchechtne se.

Podívá se na mě vyzývavě.

„Já si troufnu na všechno,“ odpovím.

„Tak dobře,“ usmívá se, „musíme si ale pospíšet. Za chvíli tu bude bouře.“

Opravdu. V dálce nad dunami, které oddělují zemi od moře, spatřím zablýsknutí. Sevře se mi srdce. Jezdec na otevřeném prostranství je nejvyšší bod v krajině a můj postroj, i bez sedla, je samý kov. Ostruhami pobídneme koně ve směru bruggských věží. Životu nebezpečnou jízdou vjíždíme na cestu. Několik sedláků nám raději uhýbá z cesty, když vidí, jak pádíme. Naše pláště s kapucí se třepotají za námi, a když dojedeme pod Oslí bránu, propukne bouře i nad námi. Jsme zbrotěni potem. Opět se na sebe s Filipem usmějeme. Lije jako z konve a my vjíždíme do města. Kopyta našich koní klapají v prázdných ulicích, odkud před bouří všichni uprchli. Přijíždíme k lázním. Kaplan Van Izeghem toto místo každý týden proklíná, protože tu jsou pošlapávány ctnosti a každý večer na kusy rozbíjeny kamenné desky s deseti příkázáními. Je to místo, kde se ďábel nikdy netřese zimou a kde panna nemá co pohledávat. Chvíli váhám, jestli to byl opravdu dobrý nápad. Zastavím koně.

„Chcete jet raději zpátky?“ ptá se Filip. Je pozdě odpoledne a všechny bruggské ulice smáčí déšť. Svět se koupe v šedi, ale ve Filipových očích září slunce.